

İşletmelerin Dupont Karlılık Analiziyle Performansının Belirlenmesi: Borsa İstanbul İmalat Sektörü Örneği*

Fatma AKYÜZ**

Tolga YEŞİL***

Ebru KARA****

ÖZET

İşletmelerin performanslarının bir göstergesi olan finansal tabloların amacı, ekonomik karar veren finansal tablo kullanıcılarının (yöneticiler, yatırımcılar, borç verenler, devlet vs.) yararlanmaları için işletmenin finansal durumu ve performansı hakkında gerçeğe dönük sağlıklı bilgi sağlamaktır. Dolayısıyla finansal tablo aracılığıyla yapılan mali analizler, işletmelerin içinde bulunduğu sektördeki genel durum dikkate alınarak, finansal tablo kullanıcılarına yönelik fayda sağlamaktadır. Bu noktada, işletmenin finansal durumuyla ilgili kararlar verilmesinde ve performans ölçütlerinin belirlenmesinde, mali analiz tekniklerinin önemi ortaya çıkmaktadır.

Bu çalışmada; mali analiz tekniklerinden birisi olan ve oran analizleri içerisinde bulunan Dupont Karlılık Analizi incelenmiştir. Çalışmada imalat sektöründe faaliyet gösteren 178 işletme ele alınmış olup, işletmelerin Dupont finansal analiz tekniğiyle 2015-2017 yılları arasındaki finansal performansları karlılık durumu dikkate alınarak sektörel açıdan analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İmalat sektörü, Kamu Aydınlatma Platformu, Dupont Karlılık Analizi.

JEL Sınıflandırması: M40, G30, G10.

Determination of Enterprises' Performance with Using Dupont Profitability Analysis: A Case Stock Exchange Istanbul Manufacturing Sector

ABSTRACT

The financial statements that are indicative of the performance of the businesses provide true information about the financial status and performance of the entity for the benefit of users of the financial statements (managers, investors, lenders, government, etc.). Therefore, it is emphasized that the financial analyzes made through the financial statements allow for positive results considering the general situation in the sector in which the companies are located. At this point, the importance of financial analysis techniques arises when decisions about the financial status of the business are made and performance criteria are determined.

In this study; Dupont Profitability Analysis which is one of the financial analysis techniques and included in the ratio analysis is examined. In the study, 178 enterprises operating in the manufacturing sector were analyzed and it was aimed to analyze the financial performances of the enterprises between 2015-2017 with the Dupont financial analysis technique and to determine the best business and the most risky business on sectoral basis.

Keywords: Manufacturing sector, Public Disclosure Platform, Dupont Profitability Analysis.

Jel Classification: M40, G30, G10.

Makale Gönderim Tarihi: 30.11.2018

Makale Kabul Tarihi: 22.01.2019

Makale Türü: Araştırma makalesi

* Bu çalışma, 6th SCF International Conference on "Economic and Social Impacts of Globalization and Liberalization" isimli konferansta 11-13 Ekim 2018 tarihlerinde Antalya'da sözlü olarak sunulmuş tam metin bildirinin genişletilmiş halidir.

** Dr. Öğr. Üyesi, Uşak Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, fatma.akyuz@usak.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-7309-1586.

*** Öğr. Gör. Dr., Uşak Üniversitesi, Banaz Meslek Yüksekokulu, tolga.yesil@usak.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-3751-5222.

**** Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ebru.kara64@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0001-6056-9184.

1. GİRİŞ VE LİTERATÜR

Finansal analiz; işletmelerin geçmiş yıllarla finansal durumunun karşılaştırılması, işletmelerin sektördeki konumunun ve performanlarının belirlenmesi amacıyla yapılmaktadır. Finansal analizle mevcut durumu belirlenen işletmeler, diğer bir basamak olan finansal planlama aşamasına geçmektedirler. Mevcut durum sonrası geleceğe yönelik, işletmelerin misyonu ve vizyonu doğrultusunda yapılan finansal planlamalar sayesinde işletmenin yol haritası çizilebilmektedir. Bu çalışmada finansal performansın belirlenmesi amacıyla bir finansal analiz türü olan, Dupont analiz yöntemi kullanılmıştır. Dupont analiz yöntemini esas alan literatürdeki bazı çalışmalar incelenmiştir.

Karaman vd. (2014) Ankara’da gerçekleştirilen Ulusal Aile Birliği Sempozyumunda, bir tarımsal kooperatifin, 2013 yılı mali tablolarına ait verilerini Dupont modelinde kullanarak, finansal durumunu incelemiştir. Araştırma sonucunda ilgili tarımsal kooperatifin aktif sermaye getiri oranını 0,23 düzeyinde, öz sermaye getiri oranını 0,33 düzeyinde hesaplanmış ve bu değerler araştırmacılar tarafından yorumlanmıştır.

Chang vd. (2014) sağlık hizmetleri alanında faaliyet gösteren işletmelere yönelik Dupont Analizini modifiye ederek gerçekleştirmişlerdir. 1984-2010 periyodlarını kapsayan 1420 işletme araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda, finansal tablolardaki muhasebe veri temelli uyarıların sağlık hizmetleri işletmelerinin geleceği için önemli olduğunu belirtmişlerdir.

Koşan ve Karadeniz (2013) Türk imalat sektöründeki küçük, orta ve büyük işletmelerin 2009-2010-2011 yıllarına ait finansal performanslarını Dupont Analiziyle incelemiştir. DuPont Analizi için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası sektör bilançolarından faydalanmışlardır. Analiz sonucunda büyük işletmelerin başarılı bir finansal performansı olduğunu, orta büyüklükteki işletmelerin ise küçük işletmelere göre finansal performanslarının başarılı olduğu ve küçük işletmelerin aktiflerini verimsiz kullandıkları belirtilmiştir.

Sheela ve Karthikeyan (2012) Hindistan ilaç sanayiindeki; Cipla, Dr. Reddy’s Laboratories, Ranbaxy isimli üç ilaç işletmesinin 2003-2012 dönemlerine ait verilerini kullanarak finansal performanslarını ölçmek için Dupont Analizini uygulamışlardır. Araştırma sonucunda finansal performansı en yüksek değerden en düşük değere doğru işletmelerin sıralaması; Cipla, Dr. Reddy’s Laboratories, Ranbaxy Pharma ceutical olarak açıklanmıştır.

Baştürk (2004), Dupont Kontrol Sistemini Türkiye’deki sigorta sektörüne uygulayarak sigorta işletmelerinin performans ölçümünü gerçekleştirmiştir. 1997-2001 yılları aralığında hayat sigortası ve hayat sigortası dışında, ilgili yıllarda aktif olarak faaliyet gösteren bir işletmelerin finansal performansları Dupont Kontrol Sistemi ile belirlenmiştir. Araştırma sonucu olarak; hayat sigortası sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin net kar marjının yüksekken, varlık karlılığı açısından ise hayat sigortası dışında faaliyet gösteren sigorta işletmelerine göre düşük olduğu tespit edilmiştir.

Melvin vd. (2004) bir çiftlik işletmesinin fiyat, üretim, karlılık, yatırım kararları, finansal performansının belirlenmesi amacıyla e-öğrenme yazılım aracı geliştirmişlerdir. Bu

yazılım aracını geliştirip test etmek için, bilgisayar destekli uygulama ile ilgili çiftlik işletmesi için DuPont karlılık analizi modeli kullanılmıştır.

2. DUPONT ANALİZİ

Bir rasyo analizi olan DuPont analizi, Pierre DuPont tarafından 1920 yılında General Motor işletmesinde bir yönetim muhasebesi tekniği olarak kullanmasından sonra popüler olmuştur (Curtis vd. 2015, 1211). DuPont analizinin de yer aldığı çeşitli finansal ve diğer performans ölçüm sistemleri literatürde bulunmaktadır. Bu performans ölçüm sistemleri Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Performans Ölçüm Sistemleri

Yöntem	Yöntemi Ortaya Koyan
Yatırımın Geri Dönüş Oranı (Return on Investment – ROI)	Du’Pont, 1920’ler
Sink ve Tuttle Modeli	Sink ve Tuttle, 1989
Marka Değerleme (BrandValuation)	
Müşteri Değer Analizi (Customer Value Analysis)	
Paydaş Değer Analizi (Shareholder Value Analysis – SVA)	Rappaport, 1997
Faaliyet Tabanlı Maliyetleme (Activity BasedCosting)	Jhonson ve Kaplan, 1987
Ekonomik Katma Değer (Economic Value Added – EVA)	SternSteward&Co
Performans Piramidi (PerformancePyramid)	Judson,1990; Lynch ve Cross, 1991
Performans Prizması (PerformancePrism)	Kennerly ve Neely, 2000
Kurumsal Karne (BalancedScorecard)	Kaplan ve Norton, 1992
Mükemmellik Modeli (EFQM)	Avrupa Kalite Derneği, 1992
Performans Ölçüm Matrisi (PerformanceMeasurementMatrix)	Keeganv.d., 1989
Performans Ölçüm Anketi (PerformanceMeasurementQuestionnaire)	Dixonv.d., 1990
Dünya Çapında Üretim İçin Performans Ölçümü (PerformanceMeasurementfor World Class Manufacturing)	Maskell, 1991
Dinamik Performans Yönetim Sistemi (DynamicPerformance Management Systems)	Bititci, 2000
Bütünleştirilmiş Performans Yönetim Sistemi (IntegratedPerformance Management System)	Bititci, 1994
Medori ve Steple Yapısı	Medori ve Steple, 2000

Kaynak: Yüreğir ve Nakıboğlu (2007; 550)

İşletmelerde finansal planlama ve kontrol faaliyetleri için finansal tablolar analizi yapılmaktadır. Finansal tablolar analizi, bir işletmenin; likidite durumunu, faaliyetlerinin verimliliğini, finansal yapısı ve karlılık durumu hakkında bilgi vermektedir. Birden fazla finansal oranın bir araya getirilerek karlılık durumunu ölçen analizlerden bir tanesi de Dupont analizidir. Dupont analizi, bir işletmenin belirli dönemine ait finansal tablolarından elde edilen verilerin anlamlı ilişkiler ortaya koyacak şekilde, oranların hesaplanması sonucunda bu oranların öz kaynak karlılığına etkisini gösteren kontrol şemasıdır (Sayılğan, 2013; 167-205).

Dupont analizi, varlık devir hızı (Asset Turnover-ATO) ve satışlar aracılığıyla ölçülen net kar marjını (Profit Margin-PM) birleştirip, bu oranlar arasındaki etkileşimin işletme karlılığına etkisini belirlemektedir (Soliman, 2004; 7). Varlık devir hızı ile net kar marjının çarpımı sonucunda varlıkların karlılık düzeyi hesaplanmaktadır. Varlık karlılığı ve karlılığı etkileyen bir başka etmen olan özsermaye karlılığı hesaplanma formülleri şu şekildedir (Akgüç, 2013; 84-86):

$$\text{VarlıkKarlılıkOranı} = \frac{\text{Satışlar}}{\text{Varlık Toplamı}} \times \frac{\text{Net Kar}}{\text{Satışlar}}$$

$$\text{ÖzsermayeKarlılıkOranı} = \frac{\text{VarlıkKarlılıkOranı}}{1 - (\text{Yabancı kaynaklar/Varlık Toplamı})}$$

Aydın vd. (2010) DuPont analiz yönteminde özsermaye karlılığı hesaplanmasını aşağıdaki gibi formülize etmişlerdir:

$$\frac{\text{Net Kar}}{\text{Net Satışlar}} \times \frac{\text{Net Satışlar}}{\text{Aktif Toplamı}} \times \frac{\text{Aktif Toplamı}}{\text{Özsermaye Toplamı}}$$

3. VERİ VE YÖNTEM

Bu çalışmada, Borsa İstanbul 100 kapsamında imalat sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin finansal verileri, Kamu Aydınlatma Platform’undan (KAP) sağlanmıştır. Çalışmada 2015-2016 ve 2017 yılları baz alınmış olup imalat sektörünün alt dalları 9 sınıfta ayrı ayrı değerlendirilmeye alınmıştır. Buna göre alt sektör olarak; Gıda, İçki ve Tütün, Dokuma-Giyim Eşyası ve Deri, Orman Ürünleri ve Mobilya, Kağıt ve Kağıt Ürünleri, Kimya Petrol, Kauçuk ve Plastik, Taş ve Toprağa Dayalı, Metal Ana Sanayi, Metal Eşya- Makina ve Gereç Yapımı, Diğer İmalat Sektörü olarak 9 sınıfa ayrılarak incelenmiştir. Bu 9 alt grupta incelenen işletmelerin sayıları ise Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Borsa İstanbul’da Faaliyet Gösteren İmalat Sektöründeki İşletme Sayıları

	Sektör İsimleri	Verilerine Ulaşılan İşletme Sayısı	Verilerine Ulaşılamayan İşletme Sayısı	Toplam İşletme Sayısı
1	Gıda, İçki ve Tütün	27	1	28
2	Dokuma-Giyim Eşyası ve Deri	21	1	22
3	Orman Ürünleri ve Mobilya	5	0	5
4	Kağıt ve Kağıt Ürünleri	14	0	14
5	Kimya Petrol, Kauçuk ve Plastik	32	0	32
6	Taş ve Toprağa Dayalı	27	0	27
7	Metal Ana Sanayi	17	0	17
8	Metal Eşya- Makina ve Gereç Yapımı	32	0	32
9	Diğer İmalat Sektörü	3	0	3
	TOPLAM	178	2	180

KAP’tan alınan finansal verilere göre Dupont karlılık analizi yapılırken 2 işletmenin finansal verilerine ulaşamaması, işletmelerin artık faaliyet göstermemeleri veya çalışmanın ele alındığı dönemler itibarıyla faaliyetlerine yeni başlamış olmalarından dolayı 2 işletmenin verilerine ulaşamadığından analize dahil edilmemiştir. Bu noktada imalat sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin bilanço ve gelir tablolarından net satışları, net karı, aktif ve özsermaye toplamı ele alınarak, aktif devir hızı, net kar marjı, aktif karlılığı, özsermaye karlılığı ve özsermaye çarpanı 2015-

2016-2017 yılları için hesaplanmıştır. Hesaplamaların sonuçlarını içeren tablolar hazırlanmış ve çalışmanın ekler bölümünde sunulmuştur. Daha sonrasında Dupont analizi tekniğiyle aktif karlılığı (Return on Assets -ROA), özsermaye karlılığı (Return on Equity - ROE) ve satışların karlılığı (Return on Sales- ROS) yorumlanmaya çalışılmıştır.

4. BULGULAR

Çalışmanın bulgular kısmında Borsa İstanbul 100 endeksi imalat sektöründe işlem gören işletmelerin bulunduğu sektörlerin ortalamaları ve bu sektörlerde olumsuz değerlere sahip olan işletmeler açıklanmıştır. Analiz sonucunda olumsuz değerlere sahip olan işletmeler ayrıca faaliyet gösterdiği sektör ortalamalarına göre karşılaştırılmıştır. BIST 100 endeksi imalat sektöründe işlem gören sektörlerin ortalamaları Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3'teki gıda, içki ve tütün imalatı alanında faaliyet gösteren işletmelerin 2015 yılı sektör ortalaması; ROE değeri -0,21407, ROS değeri -0,02000, ROA değeri ise -0,01593'dir. Çalışmanın ekler bölümündeki Tablo 1'e göre; gıda, içki ve tütün alanında faaliyet gösteren işletmelerin 2015 yılına ait Dupont Analizi incelendiğinde ROE değerinin en düşük olduğu işletme -3,59'luk oranla Kerevitaş Gıda Maddeleri Sanayii ve Ticaret A.Ş. olduğu görülmüştür. Kerevitaş Gıda Maddeleri Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin % -0,22 olarak gerçekleşen ROS değeri ise her 100TL'lik satışın 22 TL'sinin net zarar olarak işletmede kaldığı görülmüştür. Gıda, içki ve tütün alanında faaliyet gösteren işletmelerin 2015 yılında ROE değerinin en yüksek olduğu Tukaş Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayi A.Ş.'nin 0,31 oranla aynı değere sahip olduğu görülmektedir. Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayi A.Ş. de ise ROS değerinin 0,21 olarak gerçekleştiği görülmüştür. Yani her 100 TL'lik satışın 21 TL'sinin net kar olarak işletmede kaldığı görülmüştür.

Tablo 3'teki gıda, içki ve tütün imalatı alanında faaliyet gösteren işletmelerin 2016 yılı sektör ortalaması; ROE değeri 0,07407, ROS değeri -0,03519, ROA değeri ise -0,00963'dir. 2016 yılı analiz sonuçlarına göre en düşük ROE değerine -0,33'lük değerle Pınar Su Sanayi ve Ticaret A.Ş. işletmesinin olduğu görülmüştür. Pınar Su Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ROS değeri -0,13 olarak gerçekleşmiş olup, her 100 TL'lik satışın 13 TL'lik kısmının işletmede net zarar olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir. Bilanço kalemleri olarak analiz edildiğinde özsermaye çarpanının 3,22 olarak bulunmuş olup, işletme finansal açıdan risklere karşı savunmasız olarak ifade edilebilir. Tablo 12'deki gıda, içki ve tütün alanında faaliyet gösteren işletmelerin 2017 yılı sektör ortalaması; ROE değeri -0,01000, ROS değeri 0,14555, ROA değeri ise 0,01296'dir. 2017 yılı analiz sonuçlarına göre ise en düşük ROE değerine sahip olan işletmenin -0,92'lik oranla Merko Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'dir. ROE'yi oluşturan kalemler olarak ROA değerinin -0,14, özsermaye çarpanının 6,39 olarak gerçekleşmiştir. Aktif devir hızının 1,00 çıkmasının nedeni olarak ROA değerinin ROS değerine (-0,15) yakın olması gösterilebilir. ROS değerinin -0,15 çıkmasının nedeni olarak satışların maliyeti, faaliyet giderleri ve diğer giderlerin yüksek çıkması söylebilir. 2017 yılında ROE değerinin -0,92 bir oranla yüksek çıkmasının nedeni olarak 2016 yılına göre ROA değerinin ve özsermaye çarpanının yüksek çıkması ileri sürülebilir.

Tablo 3. Sektör Ortalamaları

Sektör İsmi	2015 Yılı Sektör Ortalamaları			2016 Yılı Sektör Ortalamaları			2017 Yılı Sektör Ortalamaları		
	ROS	ROA	ROE	ROS	ROA	ROE	ROS	ROA	ROE
Gıda, İçki ve Tütün	-0,02000	-0,01593	-0,21407	-0,03519	-0,00963	0,07407	0,14555	0,01296	-0,01000
Dokuma, Giyim Eşyasi ve Deri	0,00428	0,01761	0,00571	-0,03238	-0,01619	-0,09524	-0,37650	0,01550	0,02200
Orman Ürünleri ve Mobilya	0,00200	0,04400	-0,10200	-0,03400	0,01000	-0,32800	0,01200	0,03800	0,04200
Kağıt ve Kağıt Ürünleri, Basım ve Yayın	0,01285	0,00500	-0,12714	0,04785	0,00642	-3,49000	0,00857	0,01285	-0,00214
Kimya, Petrol Kauçuk ve Plastik Ürünler	0,08812	0,07281	0,10812	0,07000	0,06187	0,07531	0,08093	0,07781	0,19562
Taş ve Toprağa Dayalı	0,10814	0,08074	0,11592	0,09481	0,06481	0,09222	0,04740	0,05037	0,07629
Metal Ana Sanayi	0,00529	0,01176	-0,15588	0,03647	0,01941	0,29176	0,04764	0,04764	0,22941
Metal Eşya, Makine ve Gereç Yapım	0,05531	1,07937	0,04500	0,04937	0,06031	0,07531	0,06093	0,07562	0,13687
Diğer İmalat Sanayi	-0,39000	0,07000	0,16333	-0,0300	-0,0300	-0,17333	-0,09333	2,48666	-0,58667

Dokuma, giyim eşyası ve deri imalatı alanında faaliyet gösteren işletmelerin 2015, 2016 ve 2017 yılına ait Dupont analiz sonuçları, çalışmanın ekler bölümündeki Tablo 2’de yer almaktadır. Çalışmanın ekler bölümünde bulunan Tablo 2’ye göre 2015 yılı ROS ve ROA değerleri en düşük olan işletme Diriteks Diriliş Tekstil San. ve Tic. A.Ş. iken, 2015 yılı ROE değeri en düşük olan işletme Söktaş Tekstil San. ve Tic. A.Ş.’dir. 2016 yılı ROS ve ROA değerleri en düşük olan işletme yine Diriteks Diriliş Tekstil San. ve Tic. A.Ş. iken, en düşük ROE değeri Yünsa Yünlü San. ve Tic. A.Ş.’ye aittir. 2017 yılı analiz sonuçlarına göre ise; en düşük ROS değeri Karsu Tekstil San. ve Tic. A.Ş. en düşük ROA ve ROE değerleri Söktaş Tekstil

San. ve Tic. A.Ş., işletmelerine ait sonuçlar çıkmıştır. Tablo 3’teki dokuma, giyim eşyası ve deri imalatı alanı sektör ortalamaları ile Yünsa Yünlü San. ve Tic. A.Ş. değerleri incelendiğinde; 2015 yılında sektör ortalamasına göre yüksek, 2016 yılı sektör ortalamasına göre düşük, 2017 yılı sektör ortalamasına göre yüksek olarak bulunmuştur. Karsu Tekstil San. ve Tic. A.Ş. ve Diriteks Diriliş Tekstil San. ve Tic. A.Ş. işletmelerinin ise değerleri sektör ortalamasına göre 2015, 2016 ve 2017 yıllarında düşük olduğu ilgili tablolardan anlaşılmaktadır.

Orman ürünleri ve mobilya sektöründeki imalat alanında faaliyet gösteren işletmelerin 2015, 2016 ve 2017 yılına ait Dupont Analiz sonuçları çalışmanın ekler bölümündeki Tablo 3’te yer almaktadır. Ekler bölümündeki Tablo 3’e göre, 3 dönemdeki en düşük ROS değerleri Orma Orman Mahsulleri Integ. San. ve Tic. A.Ş.’ye ait rakamlar çıkmıştır. En düşük ROA değerlerine sahip işletme açısından; 2015 yılında Orma Orman Mahsulleri Integ. San. ve Tic. A.Ş. ve Doğtaş Kelebek Mobilya San. ve Tic. A.Ş., 2016 yılında Orma Orman Mahsulleri Integ. San. ve Tic. A.Ş. iken, 2017 yılı Yonga Mobilya San. ve Tic. A.Ş.’dir. Analiz sonucundaki en düşük ROE değerlerine sahip işletmeler açısından ise 2015 ve 2016 yıllarında Doğtaş Kelebek Mobilya San. ve Tic. A.Ş., 2017 yılında Orma Orman Mahsulleri Integ. San. ve Tic. A.Ş. ve Yonga Mobilya San. ve Tic. A.Ş.’dir. Genel olarak ekler bölümündeki Tablo 3 incelendiğinde, 3 dönemlik sonuçlara göre en düşük karlılık oranlarına sahip dikkat çeken işletme Orma Orman Mahsulleri Integ. San. ve Tic. A.Ş. olduğu söylenebilir. Tablo 3’teki orman ürünleri ve mobilya imalat sektörü ortalamalarına göre Orma Orman Mahsulleri Integ. San. ve Tic. A.Ş. işletmesi 2015, 2016 ve 2017 yılları itibariyle düşük değerlere sahiptir. Yonga Mobilya San. ve Tic. A.Ş. ise 2015 ve 2016 yılları sektör ortalamaları üzerinde değerlere sahipken 2017 yılındaki değerleri ise sektör ortalamalarının altında kaldığı dikkat çekmektedir. Doğtaş Kelebek Mobilya San. ve Tic. A.Ş. işletmesinin 2017 yılı ROE değeri haricinde diğer değerleri sektör ortalamalarına göre düşük olduğu anlaşılmaktadır.

Kağıt ve kağıt ürünleri, basım ve yayın imalatı alanında faaliyet gösteren işletmelerin 2015, 2016 ve 2017 yılına ait Dupont analiz sonuçları çalışmanın ekler bölümündeki Tablo 4’te yer almaktadır. Ekler bölümündeki Tablo 4’e göre 2015 yılı ROS, ROA ve ROE karlılık oranları en düşük olan işletme Viking Kağıt ve Selüloz A.Ş.’dir. 2016 yılı en düşük ROS karlılık oranına sahip işletme Hürriyet Gazete ve Matbaacılık A.Ş., en düşük ROA ve ROE karlılık oranına sahip işletme ise Viking Kağıt ve Selüloz A.Ş.’dir. 2017 yılı ROS, ROA ve ROE karlılık oranları en düşük olan işletme Hürriyet Gazete ve Matbaacılık A.Ş.’dir. Genel olarak ekler bölümündeki Tablo 4 incelendiğinde 2017 yılı ilgili sektördeki karlılık oranları rakiplerine kıyasla olumsuz olarak dikkat çeken işletme Hürriyet Gazete ve Matbaacılık A.Ş.’dir. Tablo 3’teki kağıt ve kağıt ürünleri, basım ve yayın sektörü ortalamalarına göre, Hürriyet Gazete ve Matbaacılık A.Ş. işletmesinin 2016 yılı ROE değeri haricinde, diğer

karlılık oranlarına ait değerleri düşük olarak hesaplanmıştır. Viking Kağıt ve Selüloz A.Ş. işletmesinin ise 2015,2016 ve 2017 yıllarına ait değerleri sektör ortalamasına göre düşük olarak ilgili tablolarda yer almaktadır.

Kimya, petrol, kauçuk ve plastik ürünler imalatı alanında faaliyet gösteren işletmelerin 2015, 2016 ve 2017 yılına ait Dupont analiz sonuçları çalışmanın ekler bölümündeki Tablo 5'te yer almaktadır. 2015 yılında; en düşük ROS ve ROE değerlerine sahip olan işletme, Sanifoam Sünger San. ve Tic. A.Ş. iken en düşük ROA değerine sahip olan işletme Sekuro Plastik Ambalaj San. A.Ş. dir. 2016 yılında; en düşük ROS ve ROA değerleri Bogfaş Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş., en düşük ROE değeri ise Egeplast Plastik Tic. ve San. A.Ş. işletmelerine aittir. 2017 yılında ise en düşük değerler Atlantik Petrol Ürünleri Tic. Ve San. A.Ş.'e aittir. Tablo 3'teki kimya, petrol, kauçuk ve plastik ürünler imalatı sektör ortalamalarına göre; işletme Sekuro Plastik Ambalaj San. A.Ş., Atlantik Petrol Ürünleri Tic. Ve San. A.Ş. ve Sanifoam Sünger San. ve Tic. A.Ş. işletmelerine ait 2015, 2016 ve 2017 yıllarına ait değerleri düşük olarak ilgili tablolarda yer almaktadır. Egeplast Plastik Tic. ve San. A.Ş. işletmesinin sektör ortalamasına göre 2015 yılındaki tüm değerleri düşük, 2016 yılı ROE değeri haricindeki ROA ve ROS değerleri yüksek, 2017 yılında ise tüm değerleri yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Taş ve toprağa dayalı imalat alanında faaliyet gösteren işletmelerin 2015, 2016 ve 2017 yılına ait Dupont analiz sonuçları çalışmanın ekler bölümündeki Tablo 6'da yer almaktadır. Ekler bölümündeki Tablo 6'ya göre 2015 yılı en düşük karlılık oranlarına sahip işletme Doğusan Boru San. ve Tic. A.Ş.'dir. 2016 yılında en düşük ROS değerine sahip işletme Doğusan Boru San. ve Tic. A.Ş, en düşük ROA ve ROE değerine sahip olan işletme Denizli Cam San. ve Tic. A.Ş.'dir. 2017 yılında en düşük ROA değerine sahip işletme Afyon Çimento San. ve Tic. A.Ş. iken, en düşük ROA ve ROE değerlerine sahip olan işletme Niğbaş Niğde Beton San. ve Tic. A.Ş.'dir. Tablo 3'teki kimya, petrol, kauçuk ve plastik ürünler imalatı sektör ortalamalarına göre Denizli Cam San. ve Tic. A.Ş., Doğusan Boru San. ve Tic. A.Ş. ve Niğbaş Niğde Beton San. ve Tic. A.Ş. işletmelerine ait değerler karşılaştırıldığında, tüm yıllar itibariyle değerlerinin düşük olarak gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Afyon Çimento San. ve Tic. A.Ş. ise sektör ortalamalarına göre 2015 ve 2016 yılları ROS değeri haricindeki diğer değerleri düşük, 2017 yılı tüm değerleri düşük olarak hesaplanmıştır.

Metal ana sanayi imalat alanında faaliyet gösteren işletmelerin 2015, 2016 ve 2017 yılına ait Dupont analiz sonuçları çalışmanın ekler bölümündeki Tablo 7'de yer almaktadır. Ekler bölümündeki Tablo 7'ye göre 3 dönemdeki en düşük ROS değerine sahip işletme Çemaş Döküm San. A.Ş.'dir. En düşük ROA değerine sahip işletme 2015 yılında Özbal Çelik Boru Taah. Proje San. ve Tic. A.Ş., 2016 yılında Çemaş Döküm San. A.Ş. ve Demisaş Döküm San. ve Tic. A.Ş., 2017 yılında Çemaş Döküm San. A.Ş.'dir. En düşük ROE değerine sahip işletme 2015 yılında Özbal Çelik Boru San. Tic. ve Taah. A.Ş., 2016 yılında Döktaş Dökümcülük Tic. ve San. A.Ş., 2017 yılında Çemaş Döküm San. A.Ş.'dir. Tablo 3'teki kimya, petrol, kauçuk ve plastik ürünler imalatı sektör ortalamalarına göre Çemaş Döküm San. A.Ş. işletmesinin 2015 yılı ROE değeri haricindeki diğer bütün değerleri düşüktür. Döktaş Dökümcülük Tic. ve San. A.Ş. ve Demisaş Döküm San. ve Tic. A.Ş. işletmelerinin sektör ortalamalarına göre; 2015 yılına ait değerleri yüksek, diğer yıllardaki değerleri düşük olduğu çalışmanın ekler bölümündeki Tablo 7 ve sektör ortalamalarının yer aldığı Tablo 3'ten anlaşılmaktadır.

Metal eşya, makine ve gereç yapım imalat alanında faaliyet gösteren işletmelerin 2015, 2016 ve 2017 yılına ait Dupont Analiz sonuçları çalışmanın ekler bölümündeki Tablo 8’de yer almaktadır. Ekler bölümündeki Tablo 8’e göre 2015 yılında en düşük ROS değerine sahip işletme Makina Takım Endüstrisi A.Ş., en düşük ROA ve ROE değerine sahip işletme Eminiş Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.’dir. 2016 yılındaki en düşük karlılık oranlarına sahip işletme Eminiş Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.’dir. 2017 yılında en düşük ROS değerine sahip işletme Emek Elektrik Endüstrisi A.Ş., en düşük ROA ve ROE değerine sahip işletme Eminiş Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.’dir. Tablo 3’teki kimya, petrol, kauçuk ve plastik ürünler imalatı sektörü ortalamalarına göre Eminiş Ambalaj San. ve Tic. A.Ş. ve Emek Elektrik Endüstrisi A.Ş. işletmelerin değerleri tüm dönemler itibariyle düşüktür. Ayrıca Eminiş Ambalaj San. ve Tic. A.Ş. işletmesinin analiz sonucundaki bütün değerleri negatif olarak çalışmanın ekler bölümündeki Tablo 8’de yer alması dikkat çekmektedir. Makina Takım Endüstrisi A.Ş. işletmesinin sektör ortalamasına göre 2015 yılı ROE değeri ve 2017 yılı ROS değeri dışındaki değerleri düşük olduğu ilgili tablolardan anlaşılmaktadır.

Son olarak diğer imalat sanayi alanında faaliyet gösteren işletmelerin 2015, 2016 ve 2017 yılına ait Dupont analizi çalışmanın ekler bölümündeki Tablo 9’da yer almaktadır. Ekler bölümündeki tablo 9’a göre 2015 yılında en düşük karlılık oranlarına sahip işletme Serve Kırtasiye San. ve Tic. A.Ş.’dir. 2016 yılında en düşük karlılık oranlarına sahip işletme ise Say Reklamcılık Yapı Dek. Proje Taah. San ve Tic. A.Ş.’dir. 2017 yılında en düşük karlılık oranlarına sahip işletme yine Serve Kırtasiye San. ve Tic. A.Ş.’dir. Tablo 3’teki kimya, petrol, kauçuk ve plastik ürünler sektörü ortalamalarına göre Serve Kırtasiye San. ve Tic. A.Ş. işletmesinin 2016 yılındaki değerleri yüksek, 2015 ve 2017 yılı değerleri düşük olarak gerçekleşmiştir. Say Reklamcılık Yapı Dek. Proje Taah. San ve Tic. A.Ş. işletmesinin ise 2015 yılı değerleri sektör ortalamalarına göre yüksek, 2016 yılı değerleri sektör ortalamalarına göre düşük olarak hesaplanmıştır. Bu işletmenin 2017 yılı değerlerine ise KAP’tan ulaşamadığı için sektör karşılaştırması yapılamamıştır.

5. SONUÇ

Finansal analiz, finansal tabloların mali oranlar ve göstergeler kullanılarak işletmelerin geleceği hakkında bir takım çıkarımlarda bulunulmasını sağlamaktadır. Birden fazla finansal oran kullanılarak işletmelerin karlılığını ölçen analizlerden birisi ise dupont analizidir. Bu çalışmada; imalat alanında faaliyet gösteren 9 farklı sektörün finansal performanslarını Dupont analiziyle inceleyerek, sektör olarak finansal performansları açısından farklılık olup olmadığını belirlenmeye çalışılmıştır. Bu noktada Kamu Aydınlatma Platformu’ndan (KAP) alınan bilanço ve gelir tablolarıyla 2015-2016-2017 yılları arasındaki temel konsolide finansal tablolara ile dupont analizi yapılmaya çalışılmıştır. Sektör ortalamaları karşılaştırılmaları sonucunda, çalışmanın bulgular kısmındaki ilgili tablolar incelendiğinde olumsuz olarak dikkat çeken bazı işletmeleri şu şekilde sıralayabiliriz:

- Gıda, İçki ve Tütün İmalatı Alanında Faaliyet Gösteren İşletme: Kerevitaş Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- Dokuma, Giyim Eşyasi ve Deri İmalatı Alanında Faaliyet Gösteren İşletmeler: Diriteks Diriliş Tekstil San. ve Tic. A.Ş., Söktaş Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
- Orman Ürünleri ve Mobilya İmalatı Alanında Faaliyet Gösteren İşletmeler: Orma Orman Mahs. Integ. San. ve Tic. A.Ş., Doğtaş Kelebek San. ve Tic. A.Ş.

- Kağıt ve Kağıt Ürünleri, Basım ve Yayın İmalatı Alanında Faaliyet Gösteren İşletmeler: Viking Kağıt ve Selüloz, Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.
- Kimya, Petrol Kauçuk ve Plastik Ürünler İmalatı Alanında Faaliyet Gösteren İşletmeler: Atlantik Petrol Ürünleri San. ve Tic. A.Ş., Bogfaş Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş., Sanifoam Sünger Sanayi ve Tic. A.Ş.
- Taş ve Toprağa Dayalı İmalat Alanında Faaliyet Gösteren İşletmeler: Doğusan Boru San. ve Tic. A.Ş. Afyon Çimento San. ve Tic. A.Ş., Denizli Cam San. ve Tic. A.Ş.
- Metal Ana Sanayi İmalat Alanında Faaliyet Gösteren İşletmeler: Çemaş Döküm San. ve Tic. A.Ş.
- Metal Eşya, Makine ve Gereç Yapım Alanında Faaliyet Gösteren İşletmeler: Eminiş Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
- Diğer İmalat Sanayi Alanında Faaliyet Gösteren İşletmeler: Serve Kırtasiye San. ve Tic. A.Ş., Say Reklamcılık Yapı ve Dekorasyon Proje Taah.San. ve Tic. A.Ş.

Analiz sonucunda Gıda İçki ve Tütün sektöründe satış karlılığını gösteren Net Kar Marjı (ROS) değerinin 2015-2016 yılında genelde düşük, 2017 yılında ise çalışmada ele alınan diğer yıllara göre biraz yükseldiği görülmüştür. Aktif karlılığı açısından ise genelde 2015 yılında eksi değerlerde olan işletmelerin, 2016 ve 2017 yılındaki oranlarının yükselişe geçtiği görülmüştür. Bu durum işletmelerin aktiflerini (varlıklarını) 2016 ve 2017 yıllarında daha verimli kullandıklarının bir göstergesi olarak ifade edilebilir.

İşletmelerin özsermaye karlılıklarını arttırabilmeleri için daha fazla finansal kaldıraçtan yararlanmaları gerekmektedir. Elbetteki finansal kaldıraç oranının yüksek olması, geri ödeme risk düzeyinin doğru tahmin edilmesi, işletmelerin ROS değerleri açısından son derece önemlidir. Sektörde faaliyet gösteren işletmelerin ithalat ve ihracat alanında da faaliyet göstermeleri ve döviz kurlarındaki dalgalanmalar ROS değerinin daha da düşük çıkmasının nedeni olarak gösterilebilir.

Günümüzde bazı işletmeler yabancı kaynak kullanımını yüksek düzeyde tutarak özkaynak kullanımını düşük düzeyde tutup, özsermaye karlılığını arttırmak yolunu tercih etmektedirler. Ancak bu durum işletmeler için geri ödemede risk oluşturacağından ve faiz-anapara ödemesinde sıkıntıya düşmelerine neden olacağından yabancı kaynak kullanımından doğan borcu bir başka borçlanma ile kapatmayı tercih etmelerine neden olmaktadır. Bu durum yabancı kaynak kullanımıyla doğan borç yükünü daha da artmasına neden olmaktadır.

Bu noktada işletmelerin büyüklükleri ne olursa olsun, katlanılan maliyet ve giderlerin yükselişi, işletmelerdeki üretim kalitesinin düşmesine neden olabilmektedir. İşletmelerde hammadde maliyeti, satış maliyeti, yönetim maliyeti ve üretim maliyeti önemli bir maliyet unsurudur. Bunun yanı sıra döviz kurlarındaki dalgalanmalarda işletmeleri beklenmedik risklerle karşı karşıya bırakabilmektedir. Bunun için riskten korunma politikalarının, proaktif işletme yönetimi açısından önceden belirlenmesi önemlidir.

KAYNAKLAR

- Akgüç, Öztin (2013), Finansal Yönetim, 9. Baskı, Avcıol Basım Yayın, Ankara, Türkiye.
- Aydin, Nurhan - Başar, Mehmet - Çoşkun, Metin, (2010), Finansal Yönetim, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Baştürk, Feride. H. (2004), “Dupont Kontrol Sisteminin (DKS) Sigorta Şirketlerinin Performans Ölçümüne Uyarlanması”, İktisat, İşletme ve Finans, 19(220), ss.100-114.
- Chang, Kathryn. J. - Chichernea, Doina. C. - HassabElnaby., Hassan R. (2014), “On the DuPont Analysis in the Health Care Industry”, Journal Account Public Policy, 33, pp.83-103.
- Christina Sheela, S. - Karthikeyan, K. (2012), “Financial Performance of Pharmaceutical Industry in India Using DuPont Analysis”, European Journal of Business and Management, 4(14), pp.84-91.
- Curtis, Asher - Lewis-Western, Melissa. F. - Toynbee, Sara (2015), “Historical Cost Measurement and the use of DuPont Analysis by Market Participants”, Review of Accounting Studies, 20 (3), pp.1210–1245.
- Karaman, Süleyman - Özalp, Asaf - Yılmaz, İbrahim (2014), “Tarımsal Kalkınma Kooperatif Karlılığının DuPont Model Analizi”, Ulusal Aile Çiftçiliği Sempozyumu, 30-31 Ekim 2014, Ankara, ss.73-78.
- Koşan, Levent - Karadeniz, Erdinç (2013), “Türk İmalat Sektöründe Küçük, Orta ve Büyük Ölçekli İşletmelerin Finansal Performansının Dupont Analiz Tekniğiyle İncelenmesi”, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10(2), ss.45-62.
- Melvin, Jon - Boehlje, Michael - Dobbins, Craig - Gray, Allan (2004), “The DuPont Profitability Analysis Model: An Application and Evaluation of an E-Learning Tool”, Agricultural Finance Review, Spring, pp.75-89.
- Sayılgan, Güven (2013), “Soru ve Yanıtlarıyla İşletme Finansmanı”, Turhan Kitabevi, 6. Bası, Ekim 2013, Ankara, Türkiye.
- Soliman, Mark., T. (2004), “Using Industry-Adjusted DuPont Analysis to Predict Future Profitability”, Working paper, Stanford University.
- Yüreğir, Oya. H. - Nakıboğlu, Gülsün (2007), “Performans Ölçümü Ve Ölçüm Sistemleri: Genel Bir Bakış”, Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 16(2), ss.545-562.

EKLER

Tablo 1. Gıda, İçki ve Tütün İmalatı Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin 2015-2016-2017 Yılları Dupont Analizi

İşletme İsmi	2015					2016					2017				
	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)
AltınYağ Kombinaları A.Ş.	-0,06	0,55	-0,33	2,34	-0,07	-0,06	0,92	-0,06	3,32	-0,19	-0,02	1,14	-0,03	18,24	-0,47
Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayi A.Ş.	-0,02	0,46	-0,01	1,75	-0,02	-0,01	0,41	0,00	1,73	0,00	0,01	0,44	0,01	1,88	0,01
AVOD Kurutulmuş Gıda ve Tarım Ürünleri A.Ş.	0,02	0,80	0,02	1,87	0,03	0,00	0,67	0,00	1,60	0,00	0,00	0,65	0,00	1,82	0,00
Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.	-0,05	1,90	-0,09	4,80	-0,46	0,03	1,74	0,06	3,25	0,18	0,10	1,89	0,19	2,18	0,41
Coca-Cola İçecek A.Ş.	0,02	0,75	0,01	2,16	0,03	0,00	0,67	0,00	2,09	-0,01	0,03	0,64	0,02	2,46	0,04
Dardanel Önentaş Gıda Sanayi A.Ş.	-0,11	3,78	-0,43	-0,34	0,15	-0,09	4,38	-0,41	-0,29	0,12	-0,08	4,05	-0,34	-0,29	0,10
Ekiz Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-0,39	0,30	-0,12	20,63	-2,42	0,27	0,34	0,09	7,25	0,67	-0,04	0,65	-0,02	4,91	-0,12
Ersu Meyve ve Gıda Sanayi A.Ş.	-0,06	0,28	-0,02	1,35	-0,02	0,01	0,17	0,00	1,19	0,00	0,13	0,18	0,02	1,26	0,03
Frigo-Pak Gıda Maddeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-0,12	0,77	-0,09	5,12	-0,47	-0,04	0,88	-0,04	4,72	-0,19	0,02	0,82	0,02	3,53	0,07
Kent Gıda Maddeleri Sanayii ve Ticaret A.Ş.	0,09	0,93	0,09	1,47	0,13	-0,01	1,09	-0,02	1,72	-0,03	0,06	1,19	0,07	1,54	0,10
Kerevitaş Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-0,22	0,58	-0,13	27,84	-3,59	-0,16	0,76	-0,12	-11,58	1,41	0,02	0,71	0,02	4,47	0,07
Konfrut Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,13	0,75	0,10	1,13	0,11	0,22	0,51	0,11	1,25	0,14	0,21	0,67	0,14	1,32	0,18
Kristal Kola ve Meşrubat Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,03	0,94	0,02	1,27	0,03	0,03	1,13	0,03	1,38	0,04	0,03	0,89	0,02	1,58	0,04
Merko Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,01	0,86	0,01	3,14	0,02	-0,08	0,77	-0,06	3,72	-0,22	-0,15	1,00	-0,14	6,39	-0,92
Oylum Sınai Yatırımları A.Ş.	-0,04	0,59	-0,02	2,24	-0,05	-0,04	0,63	-0,03	2,18	-0,06	-0,04	0,65	-0,03	2,12	-0,06
Penguen Gıda Sanayi A.Ş.	0,04	0,55	0,02	3,25	0,06	-0,09	0,60	-0,05	4,18	-0,21	-0,09	0,74	-0,07	6,15	-0,43
Pinar Entegre Et ve Un Sanayi A.Ş.	0,11	1,13	0,13	1,28	0,16	0,09	1,17	0,11	1,31	0,14	0,09	1,00	0,09	1,30	0,12

Pınar Su Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-0,06	0,97	-0,06	2,78	-0,17	-0,13	0,80	-0,10	3,22	-0,33	-0,10	0,80	-0,08	3,86	-0,31
Pınar Süt Mamulleri Sanayi A.Ş.	-0,06	1,14	0,07	1,51	0,11	0,06	1,14	0,06	1,57	0,10	0,04	1,03	0,04	1,74	0,07
Selçuk Gıda Endüstri İhracat İthalat A.Ş.	0,10	0,48	0,05	1,53	0,07	-0,11	0,45	-0,05	1,73	-0,08	0,03	0,67	0,02	1,63	0,03
Tat Gıda Sanayi A.Ş.	0,07	1,39	0,10	1,56	0,16	0,07	1,42	0,09	1,50	0,14	0,06	1,37	0,08	1,59	0,12
Taze Kuru Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-0,17	0,75	-0,12	2,89	-0,36	0,02	0,72	0,01	2,30	0,03	0,03	0,48	0,01	3,07	0,04
Tukaş Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,23	0,60	0,14	2,24	0,31	0,08	0,69	0,05	2,16	0,11	0,03	0,64	0,02	2,62	0,04
Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayi A.Ş.	0,21	0,82	0,17	1,78	0,31	0,25	0,75	0,18	1,72	0,32	0,25	0,74	0,19	1,60	0,30
Ulusoy Un Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,01	2,05	0,02	2,96	0,05	0,01	2,03	0,03	3,17	0,08	0,01	2,11	0,02	4,38	0,08
Ülker Bisküvi Sanayi A.Ş.	0,08	0,78	0,07	2,40	0,16	0,06	0,71	0,04	2,98	0,12	0,08	0,58	0,05	3,09	0,14
Vanet Gıda Sanayi İç ve Dış Ticaret A.Ş.	-0,33	0,11	-0,03	1,16	-0,04	-1,33	0,13	-0,18	1,57	-0,28	3,22	0,01	0,03	1,44	0,05

Tablo 2. Dokuma, Giyim Eşyası ve Deri İmalatı Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin 2015-2016-2017 Yılları Dupont Analizi

İşletme İsmi	2015					2016					2017				
	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsemaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)
Akin Tekstil A.Ş.	0,52	0,35	0,18	1,18	0,22	0,03	0,38	0,01	1,17	0,01	0,03	0,39	0,01	1,32	0,02
Arsan Tekstil Ticaret ve Sanayi A.Ş.	0,15	0,42	0,06	1,66	0,11	0,09	0,47	0,04	1,61	0,07	0,19	0,51	0,09	1,56	0,15
Bilici Yatırım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,17	0,45	0,07	1,61	0,12	0,04	0,36	0,02	1,71	0,03	0,10	0,57	0,06	1,69	0,10
Birko Birleşik Koyunlular Mensucat Ticaret ve Sanayi A.Ş.	-0,10	0,53	-0,05	2,66	-0,14	-0,16	0,51	-0,08	2,32	-0,19	-0,09	0,18	-0,02	1,80	-0,03
Birlik Mensucat Ticaret ve Sanayi A.Ş.	-0,55	0,15	-0,08	1,83	-0,15	-0,50	0,21	-0,10	2,13	-0,22	-0,32	0,18	-0,06	2,22	-0,13
Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri A.Ş.	0,06	0,55	0,03	2,23	0,07	-0,02	0,50	-0,01	2,41	-0,03	0,02	0,69	0,01	8,79	0,13
Dağı Giyim Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,04	0,81	0,03	1,95	0,06	-0,03	0,47	-0,02	1,43	-0,02	0,00	0,57	0,00	1,53	0,00
Derimod Konfeksiyon Ayakkabı Deri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,03	1,02	0,03	5,43	0,14	0,02	0,89	0,01	5,53	0,08	0,00	0,76	0,00	7,36	0,02
Desa Deri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-0,02	1,13	-0,02	2,77	-0,06	-0,09	0,79	-0,07	3,86	-0,27	0,00	0,82	0,00	3,61	0,00
Diriteks Diriliş Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-0,74	0,15	-0,11	1,90	-0,20	-0,69	0,30	-0,20	2,65	-0,54	-0,22	0,25	-0,05	1,89	-0,10
Hateks Hatay Tekstil İşletmeleri A.Ş.	0,02	0,73	0,02	1,74	0,03	0,15	0,36	0,05	1,52	0,08	-0,05	0,60	-0,03	1,55	-0,05
Karsu Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-0,10	0,55	-0,05	4,74	-0,26	-0,07	0,64	-0,05	6,44	-0,30	-7,62	0,00	-0,02	5,11	-0,08
Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	0,06	0,80	0,05	1,79	0,08	0,07	0,75	0,06	1,73	0,10	0,07	0,87	0,06	1,74	0,10
Lüks Kadife Ticaret ve Sanayi A.Ş.	0,06	0,31	0,02	1,82	0,04	0,50	0,21	0,10	1,74	0,18	-0,02	0,32	-0,01	1,79	-0,01
Menderes Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,05	0,75	0,04	2,54	0,10	0,00	0,77	0,00	3,00	-0,01	0,07	0,72	0,05	3,46	0,16
Rodrigo Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,01	0,70	0,01	1,93	0,02	0,00	0,53	0,00	2,09	0,00	0,01	0,64	0,00	2,37	0,01

Royal Halı İplik Tekstil Mobilya Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,05	0,58	0,03	2,76	0,07	-0,16	0,46	-0,07	3,08	-0,23	---	----	----	----	----
Söktaş Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-0,11	0,53	-0,06	6,84	-0,41	-0,12	0,48	-0,06	4,64	-0,26	-0,14	0,55	-0,07	6,33	-0,47
Sönmez Pamuklu Sanayi A.Ş.	0,44	0,27	0,12	1,05	0,12	0,37	0,30	0,11	1,05	0,12	0,30	0,32	0,10	1,05	0,10
Yataş Yatak ve Yorgan Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,03	1,10	0,03	3,29	0,10	0,03	1,44	0,05	3,26	0,16	0,09	1,47	0,13	2,30	0,29
Yünsa Yünlü Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,02	0,92	0,02	3,41	0,06	-0,14	0,97	-0,13	5,65	-0,76	0,05	1,21	0,06	3,75	0,23

Tablo 3. Orman Ürünleri ve Mobilya İmalatı Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin 2015-2016-2017 Yılları Dupont Analizi

İşletme İsmi	2015					2016					2017				
	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)
Doğtaş Kelebek Mobilya Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-0,07	0,92	-0,07	11,31	-0,77	-0,10	0,87	-0,09	17,52	-1,53	0,03	0,91	0,02	7,40	0,17
Gentaş Genel Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,05	0,86	0,04	1,34	0,06	0,08	0,87	0,07	1,46	0,11	0,1	0,91	0,09	1,51	0,13
Orma Orman Mahsulleri Integre Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-0,17	0,45	-0,07	3,78	-0,28	-0,27	0,43	-0,11	5,08	-0,58	-0,15	0,41	-0,06	4,86	-0,3
Sumaş Suni Tahta ve Mobilya Sanayi A.Ş.	0,04	1,61	0,07	2,37	0,16	0,09	1,51	0,13	2,27	0,30	0,18	1,55	0,28	1,80	0,51
Yonga Mobilya Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,16	1,55	0,25	1,26	0,32	0,03	1,52	0,05	1,34	0,06	-0,1	1,38	-0,14	2,13	-0,3

Tablo 4. Kağıt ve Kağıt Ürünleri, Basım ve Yayın İmalat Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin 2015-2016-2017 Yılları Dupont Analizi

İşletme İsmi	2015					2016					2017				
	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)
Alkim Kağıt Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,07	1,02	0,07	1,5	0,1	0,15	1,04	0,16	1,37	0,21	0,12	1,34	0,15	1,38	0,21
Bak Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,01	1,04	0,01	2,41	0,02	0,35	0,09	0,03	2,70	0,09	0,09	0,94	0,08	2,64	0,22
Demirören Gazetecilik A.Ş. (doğan gazetecilik)	0,32	0,43	0,14	1,11	0,15	0,46	0,38	0,18	1,11	0,20	0,22	0,37	0,08	1,13	0,09
Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama	0,04	1,6	0,06	1,75	0,1	-0,04	1,65	-0,07	2,04	-0,15	-0,02	1,57	-0,03	2,21	-0,07
Duran Doğan Basım ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	-0,11	0,78	-0,08	4,96	-0,42	0,00	0,93	0,00	7,54	0,00	0,08	0,98	0,08	3,54	0,27
Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.	-0,05	0,68	-0,03	2,47	-0,09	-0,13	0,60	-0,08	2,24	-0,17	-0,49	0,7	-0,34	2,54	-0,87
Ihlas Gazetecilik A.Ş.	-0,03	0,27	-0,01	1,21	-0,01	-0,02	0,29	0,00	1,19	-0,01	-0,02	0,37	-0,01	1,17	-0,01
Kaplamin Ambalaj Sanayi Ve Ticaret A.Ş.	-0,06	1,55	-0,09	5,15	-0,47	-0,01	1,46	-0,01	5,31	-0,05	0,06	1,07	0,06	3,04	0,19
Kortonsan Karton Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,08	0,75	0,06	1,28	0,08	0,01	0,91	0,01	1,24	0,01	0,08	1,28	0,1	1,2	0,12
Mondi Tire Kutsan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	0	1,16	0	2,51	0,01	0,00	1,03	0,00	2,98	0,01	0,03	1,18	0,03	3,4	0,12
Olmuksan International Paper Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,01	1,2	0,02	1,68	0,03	-0,02	1,32	-0,03	1,86	-0,06	0,01	1,33	0,02	2,5	0,04
Prizma Pres Matbaacılık Yayıncılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,06	0,43	0,03	1,06	0,03	0,06	0,32	0,02	1,09	0,02	0,01	0,39	0	1,14	0
Saray Matbaacılık Kağıtçılık Kırtasiyecilik Ticaret ve Sanayi AŞ.	0,01	0,83	0,01	3,22	0,02	-0,04	0,90	-0,03	3,38	-0,11	0,04	0,68	0,03	3,81	0,11
Viking Kağıt ve Selüloz	-0,17	0,75	-0,12	10,73	-1,33	-0,10	0,90	-0,09	555,87	-48,85	-0,09	0,78	-0,07	6,6	-0,45

Tablo 5. Kimya, Petrol Kauçuk ve Plastik Ürünler İmalat Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin 2015-2016-2017 Yılları Dupont Analizi

İşletme İsmi	2015					2016					2017				
	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)
Acıselan Acıpayam Selüloz Sanayi ve Ticaret	0,09	0,75	0,06	1,22	0,08	0,05	0,60	0,03	1,10	0,03	0,09	0,75	0,06	1,22	0,08
Aksa Akrilik Kimya Sanayi A.Ş.	0,1	0,9	0,09	1,81	0,16	0,06	0,74	0,05	2,11	0,10	0,11	0,83	0,09	2,44	0,21
Alkim Alkali Kimya A.Ş.	0,12	0,93	0,11	1,32	0,14	0,16	0,86	0,13	1,42	0,19	0,16	1,01	0,16	1,36	0,22
Atlantik Petrol Ürünleri Ticaret ve Sanayi A.Ş.	0,00	0,79	0,00	2,00	0,00	-0,04	0,54	-0,02	2,50	-0,05	-0,16	0,47	-0,07	3,71	-0,28
Aygaz A.Ş.	0,07	1,64	0,11	1,5	0,16	0,06	1,56	0,10	1,57	0,15	0,07	1,71	0,12	1,7	0,2
Bagfaş Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	0,51	0,39	0,2	2,24	0,45	-0,08	0,43	-0,03	2,37	-0,08	-0,02	0,42	-0,01	2,61	-0,02
Berkosan Yalıtım ve Tecrit Maddeleri Üretim ve Ticaret A.Ş.	0,01	0,88	0,01	2,53	0,02	0,01	0,96	0,01	2,20	0,02	0,03	1,1	0,03	2,26	0,08
Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,11	0,85	0,09	3,28	0,3	0,05	0,62	0,03	4,97	0,14	0,04	0,66	0,03	5,05	0,14
Deva Holding A.Ş.	0,08	0,58	0,05	2,19	0,11	0,09	0,68	0,06	1,98	0,12	0,12	0,64	0,07	2,08	0,15
Dyo Boya Fabrikaları Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,00	1,02	0,00	6,16	0,03	0,01	0,99	0,01	6,50	0,10	0	1	0	6,18	-0,02
Ege Gübre Sanayi A.Ş.	0,01	0,89	0,01	2,30	0,02	0,07	1,26	0,08	1,79	0,15	0,09	1,25	0,12	1,58	0,18
Ege Profil Ticaret ve Sanayi A.Ş.	0,06	0,85	0,05	2,53	0,13	0,09	0,85	0,07	2,92	0,22	0,07	0,88	0,06	2,96	0,19
Egeplast Ege Plastik Ticaret ve Sanayi A.Ş.	0,03	1,5	0,05	-3,90	-0,18	0,07	1,42	0,09	-9,41	-0,88	0,11	1,46	0,16	13,81	2,16
Gediz Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,04	0,54	0,02	1,23	0,03	0,10	0,57	0,05	1,25	0,07	0,14	0,68	0,09	1,33	0,12
Goodyear Lastikleri T.	0,06	1,58	0,09	1,71	0,15	0,03	1,67	0,06	1,77	0,10	0,06	1,68	0,09	1,99	0,19
Gübre Fabrikaları T.A.Ş.	0,03	0,81	0,02	2,25	0,06	-0,02	0,84	-0,01	2,82	-0,04	0,01	0,94	0,01	3,06	0,03
Hektaş Ticaret T.A.Ş.	0,15	0,86	0,13	1,61	0,21	0,17	0,86	0,14	1,66	0,24	0,2	0,78	0,15	2,26	0,34

Izmir Fırça Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,03	0,47	0,02	1,83	0,03	0,03	0,56	0,02	2,02	0,03	0,02	0,62	0,01	2,32	0,03
Marshall Boya ve Vernik Sanayi A.Ş.	0,00	1,48	0,00	1,63	0,00	0,01	1,57	0,02	1,59	0,03	-0,01	1,47	-0,01	2,12	-0,02
Mega Polietilen Köpük Sanayi A.Ş.	0,17	0,81	0,14	1,21	0,16	0,02	0,86	0,02	1,14	0,02	0,13	0,98	0,13	1,16	0,15
Özerden Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,14	1,05	0,14	1,48	0,21	0,06	1,20	0,07	1,48	0,10	0,06	1,12	0,07	1,7	0,11
Petkim Petrokimya Holding A.Ş.	0,14	0,83	0,12	1,95	0,23	0,16	0,72	0,12	2,04	0,24	0,19	0,95	0,18	2,02	0,36
Politeknik Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,2	1,62	0,32	1,33	0,43	0,18	1,37	0,24	1,45	0,35	0,18	1,35	0,24	1,37	0,33
RTA Laboratuvarları Biyolojik Ürünler İlaç ve Makina Sanayi Ticaret	0,23	0,56	0,13	1,34	0,17	0,13	0,52	0,07	1,21	0,08	0,11	0,61	0,07	1,16	0,08
Sanifoam Sünger Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-0,12	0,79	-0,1	3,67	-0,36	-0,02	0,87	-0,02	3,77	-0,08	0,01	0,92	0,01	4,11	0,05
Sasa Polyester Sanayi	0,06	1,59	0,10	1,79	0,18	0,12	1,15	0,13	1,95	0,26	0,12	0,7	0,09	2,09	0,18
Sekuro Plastik Ambalaj Sanayi A.Ş.	-0,09	0,91	-0,08	3,30	-0,27	0,01	1,03	0,01	3,93	0,05	0,04	0,97	0,04	2,78	0,11
Seyitler Kimya Sanayi	0,13	0,72	0,09	1,18	0,11	0,18	0,61	0,11	1,38	0,16	0,11	0,75	0,08	1,12	0,09
Soda Sanayi A.Ş.	0,25	0,63	0,15	1,29	0,20	0,29	0,60	0,17	1,27	0,22	0,27	0,63	0,17	1,22	0,21
Sodaş Sodyum Sanayi	0,10	0,75	0,07	1,20	0,09	0,14	0,81	0,11	1,25	0,14	0,15	0,83	0,13	1,25	0,16
Temapol Polimer Plastik ve İnşaat Sanayi Ticaret	0,04	0,86	0,04	2,98	0,11	0,00	0,77	0,00	3,92	0,01	0,02	0,89	0,02	4,29	0,09
Tüpraş – Türkiye Petrol Rafineleri A.Ş.	0,07	1,45	0,10	3,04	0,30	0,05	1,12	0,06	3,82	0,22	0,07	1,41	0,1	3,64	0,36

Tablo 6. Taş ve Toprağa Dayalı İmalat Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin 2015-2016-2017 Yılları Dupont Analizi

İşletme İsmi	2015					2016					2017				
	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)
Adana Çimento Sanayi T.	0,34	0,48	0,16	1,11	0,18	0,34	0,41	0,14	1,20	0,17	0,31	0,08	0,03	1,53	0,04
Afyon Çimento Sanayi T.	0,22	0,17	0,04	2,26	0,09	0,16	0,10	0,02	3,37	0,05	-0,54	0,01	-0,01	3,45	-0,02
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,19	0,86	0,16	1,42	0,23	0,20	0,79	0,16	1,50	0,23	0,1	0,79	0,08	1,73	0,13
Anadolu Cam Sanayi A.Ş.	0,03	0,41	0,01	2,15	0,03	0,25	0,41	0,10	2,31	0,24	0,08	0,58	0,04	2,21	0,1
Aslan Çimento A.Ş.	0,19	0,63	0,12	1,57	0,19	0,18	0,59	0,10	1,82	0,19	0,13	0,57	0,07	1,85	0,13
Baştaş Başkent Çimento Ticaret ve Sanayi A.Ş.	0,14	0,65	0,09	1,26	0,12	0,13	0,73	0,09	1,30	0,12	0,08	0,78	0,06	1,44	0,09
Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayi A.Ş.	0,11	0,53	0,06	1,83	0,10	0,01	0,39	0,00	2,48	0,01	-0,03	0,31	-0,01	2,27	-0,02
Batisöke Söke Çimanto Sanayi A.Ş.	0,15	0,29	0,05	1,85	0,08	-0,14	0,18	-0,03	3,02	-0,08	-0,24	0,12	-0,03	2,47	-0,07
Bolu Çimento Sanayi	0,26	0,66	0,17	1,50	0,26	0,24	0,71	0,17	1,50	0,25	0,22	0,69	0,15	1,73	0,26
Bursa Çimento Fabrikası	0,08	0,99	0,08	1,47	0,12	0,11	1,00	0,11	1,44	0,15	0,08	1,06	0,08	1,56	0,13
Çimbeton Hazır beton ve Prefabrik Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,01	1,87	0,02	2,02	0,04	-0,02	2,15	-0,04	2,55	-0,10	0	1,62	0,01	3	0,02
Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası T. A.Ş.	0,10	0,49	0,05	1,28	0,06	-0,03	0,52	-0,02	1,28	-0,02	0,04	0,55	0,02	1,33	0,03
Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,21	0,59	0,12	1,53	0,19	0,21	0,46	0,10	1,87	0,18	0,15	0,46	0,07	2,28	0,16
Denizli Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,03	0,86	0,02	1,38	0,03	-0,14	0,66	-0,09	1,77	-0,16	-0,03	0,89	-0,03	1,87	-0,05
Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-0,76	0,11	-0,08	1,45	-0,12	-0,41	0,15	-0,06	1,55	-0,10	-0,34	0,17	-0,06	1,78	-0,1
Ege Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,16	0,89	0,14	1,70	0,24	0,09	0,86	0,08	1,58	0,12	0,12	0,91	0,11	1,48	0,17
Göлтаş Göller Bölgesi Çimento Sanayi ve Ticaret	0,03	0,56	0,02	2,17	0,03	0,03	0,46	0,01	2,34	0,03	0,02	0,49	0,01	2,52	0,03

İzocam Ticaret ve Sanayi	0,07	1,49	0,11	1,60	0,18	0,05	1,31	0,07	1,83	0,13	0,04	1,38	0,05	1,86	0,1
Konya Çimento Sanayi	0,14	0,77	0,11	1,19	0,13	0,15	0,67	0,10	1,22	0,12	0,12	0,78	0,1	1,25	0,12
Kütahya Porselen Sanayi	0,09	0,89	0,08	1,37	0,12	0,11	0,94	0,11	1,32	0,14	0,09	0,89	0,08	1,42	0,11
Mardin Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,29	0,53	0,15	1,22	0,18	0,27	0,50	0,14	1,16	0,16	0,27	0,59	0,16	1,23	0,19
Niğbaşı Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,10	0,35	0,03	1,54	0,05	-0,12	0,46	-0,05	1,75	-0,09	-0,12	0,51	-0,06	2,07	-0,13
Nuh Çimento Sanayi A.Ş.	0,18	0,70	0,12	1,34	0,16	0,19	0,64	0,12	1,30	0,16	0,15	0,57	0,09	1,56	0,13
Trakya Cam Sanayi A.Ş.	0,08	0,38	0,03	1,79	0,05	0,18	0,44	0,08	1,92	0,15	0,14	0,54	0,08	1,84	0,14
Uşak Seramik Sanayi A.Ş.	0,01	0,51	0,00	3,94	0,01	0,02	0,49	0,01	3,83	0,04	0,02	0,54	0,01	4,15	0,04
Ünye Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,22	0,69	0,15	1,15	0,17	0,23	0,75	0,17	1,17	0,21	0,31	0,66	0,2	1,26	0,25
Yibitaş Yozgat İşçi Birliği İnşaat Malzemeleri Ticaret ve Sanayi A.Ş.	0,25	0,67	0,17	1,28	0,21	0,27	0,60	0,16	1,19	0,19	0,11	0,5	0,06	1,37	0,08

Tablo 7: Metal Ana Sanayi İmalatı Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin 2015-2016-2017 Yılları Dupont Analizi

İşletme İsmi	2015					2016					2017				
	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsemaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)
Borusan Mannesmann Boru Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,01	0,62	0,01	2,52	0,02	0,05	0,55	0,03	2,21	0,06	0,09	0,68	0,06	2,28	0,13
Burçelik Bursa Çelik Döküm Sanayii	-0,08	0,50	-0,04	1,75	-0,07	-0,02	0,57	-0,01	1,90	-0,02	-0,06	0,62	-0,04	2,22	-0,09
Burçelik Vana Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,02	0,70	0,01	2,42	0,03	-0,03	0,57	-0,02	2,82	-0,05	0,06	1,07	0,06	2,89	0,18
Çelik Halat ve Tel Sanayii	0,00	1,35	0,01	3,25	0,02	0,01	1,21	0,02	3,75	0,06	0,05	1,5	0,07	3,53	0,25
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	-0,17	0,28	-0,05	1,64	-0,08	-0,21	0,34	-0,07	1,81	-0,13	-0,24	0,5	-0,12	3,04	-0,36
Çemtaş Çelik Makina Sanayi ve Ticaret	0,03	1,07	0,03	1,30	0,04	0,10	1,01	0,10	1,40	0,14	0,2	1,02	0,2	1,55	0,31
Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş.	0,09	1,23	0,11	1,45	0,17	0,15	0,75	0,11	1,63	0,19	0,04	0,98	0,04	1,65	0,07
Demisaş Döküm Emaye Mamulleri Sanayi A.Ş.	0,03	1,02	0,03	2,41	0,07	-0,08	0,94	-0,07	3,61	-0,26	0,02	1,19	0,02	3,76	0,09
Döktaş Dökümcülük Ticaret ve Sanayi	0,03	0,72	0,02	2,92	0,06	-0,04	0,79	-0,04	24,42	-0,86	0,06	1,02	0,06	22,01	1,43
Erbosan Erciyas Boru Sanayii ve Ticaret	0,07	0,11	0,09	1,44	0,13	0,13	1,01	0,13	1,45	0,19	0,14	1,07	0,15	1,6	0,24
Ereğli Demir Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	0,09	0,64	0,06	1,49	0,09	0,39	0,16	0,06	1,51	0,10	0,2	0,66	0,13	1,48	0,2
İskenderun Demir ve Çelik	0,10	0,67	0,06	1,34	0,09	0,15	0,11	0,08	0,54	1,41	0,22	0,77	0,17	1,39	0,24
İzmir Demir Çelik Sanayi	-0,09	1,00	-0,09	7,84	-0,69	-0,03	0,76	-0,02	4,43	-0,11	0,01	0,98	0	4,45	0,02
Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret	-0,01	0,43	0,00	2,19	-0,01	-0,05	0,41	-0,02	2,53	-0,06	0,06	0,57	0,04	2,83	0,1
Özbal Çelik Boru Sanayi Ticaret ve Taahhüt A.Ş.	-0,06	1,56	-0,10	26,54	-2,66	-0,05	1,19	-0,06	-64,66	4,04	-0,09	1,28	-0,11	-7,57	0,86
Sarkuysan Elektrolitik Bakır Sanayi ve Ticaret	0,01	2,82	0,04	2,66	0,10	0,01	2,61	0,03	2,93	0,08	0,02	2,89	0,06	3,33	0,19
Tuççelik Alüminyum ve Metal Mamülleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,02	0,42	0,01	3,86	0,04	0,14	0,54	0,08	2,39	0,18	0,03	0,61	0,02	2,11	0,04

Tablo 8. Metal Eşya, Makine ve Gereç Yapımı Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin 2015-2016-2017 Yılları Dupont Analizi

İşletme İsmi	2015					2016					2017				
	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)
Alarko Carrier Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,08	1,02	0,09	1,23	0,11	0,08	1,10	0,09	1,29	0,11	0,09	1,23	0,11	1,3	0,14
Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,02	1,06	0,02	2,73	0,05	-0,06	0,94	-0,05	3,37	-0,18	-0,05	0,66	-0,03	2,31	-0,08
Arçelik A.Ş.	0,06	1,03	0,06	2,94	0,19	0,08	0,95	0,08	2,82	0,22	0,04	1,02	0,04	2,97	0,12
Ayes Çelik Hasır ve Çit Sanayi A.Ş.	0,02	2,99	0,05	1,40	0,07	0,02	3,40	0,05	1,58	0,09	0,02	3,55	0,06	2,24	0,13
Balataçılar Balataçılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-0,05	0,54	-0,03	3,54	-0,09	0,05	0,51	0,03	4,08	0,11	-0,04	0,32	-0,01	4,76	-0,07
Bantaş Bandırma Ambalaj Sanayi Ticaret A.Ş.	0,10	0,44	0,04	1,54	0,07	0,10	0,48	0,05	1,44	0,07	0,02	0,58	0,01	1,54	0,02
Bosh Fren Sistemleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,15	1,24	0,19	1,37	0,25	0,16	1,44	0,24	1,34	0,32	0,13	1,71	0,23	1,46	0,33
Ditaş Doğan Yedek Parça İmalat ve Teknik A.Ş.	0,00	1,17	0,00	2,74	-0,01	-0,06	1,03	-0,06	3,34	-0,19	0,05	1,12	0,06	3,79	0,23
Ege Endüstri ve Ticaret	0,33	1,14	0,37	1,37	0,51	0,39	0,77	0,30	1,29	0,38	0,38	0,8	0,31	1,25	0,38
Emek Elektrik Endüstrisi	0,03	0,47	0,01	2,44	0,04	0,04	0,47	0,02	2,69	0,05	-0,09	0,4	-0,03	3,86	-0,13
Eminiş Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-0,22	0,85	-0,19	21,24	-3,93	-0,39	0,66	-0,26	8,35	-2,16	-0,07	0,91	-0,07	12,86	-0,84
Federal-Mogul İzmit Piston ve Pim Üretim Tesisleri A.Ş.	0,27	1,28	0,34	1,11	0,38	0,27	1,30	0,36	1,17	0,42	0,29	1,41	0,4	1,16	0,47
Ford Otomotiv Sanayi	0,05	1,99	0,10	2,75	0,28	0,05	1,97	0,10	2,94	0,30	0,06	2,11	0,12	3,25	0,4
Formet Çelik Kapı Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,05	0,96	0,05	6,76	0,34	0,09	0,63	0,06	6,41	0,37	0,12	0,66	0,08	4,83	0,37
Gersan Elektrik Ticaret ve Sanayi A.Ş.	0,26	0,81	0,21	1,72	0,36	0,03	0,89	0,03	1,88	0,05	0,07	0,91	0,07	1,87	0,12
Ihlas Ev Aletleri İmalat Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,13	0,37	0,05	1,29	0,06	-0,01	0,42	0,00	1,38	0,00	-0,01	0,54	0	1,41	0
Jantsa Jant Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,08	0,90	0,07	1,56	0,11	0,09	0,89	0,08	1,46	0,11	0,15	1,06	0,16	1,59	0,26
Karsan Otomotiv Sanayi	-0,06	0,61	-0,04	6,90	-0,26	-0,01	0,48	-0,05	5,01	-0,23	0	0,11	0	5,14	0

ve Ticaret A.Ş.															
Katmerciler Araç Üstü Ekipman Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,06	1,36	0,08	3,65	0,30	0,07	0,49	0,03	4,06	0,13	0,07	0,34	0,02	5,67	0,13
Klimasan Klima Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,08	0,67	0,05	4,32	0,24	0,12	0,62	0,07	4,14	0,3	0,03	0,66	0,02	4,4	0,1
Makina Takım Endüstrisi	-0,24	0,28	-0,07	-8,74	0,61	-0,17	0,41	-0,07	2,13	-0,15	0,1	0,52	0,05	1,88	0,1
Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.	0,06	0,89	0,05	6,54	0,32	0,04	0,92	0,04	7,34	0,29	0,06	0,89	0,05	7,09	0,35
Parsan Makina Parçaları Sanayi A.Ş.	0,09	0,25	0,02	1,68	0,04	-0,02	0,23	0,00	1,94	-0,01	0,03	0,25	0,01	2,11	0,02
Safkar Ege Soğutmacılık Klima Soğuk Hava Tesisleri İhracat İthalat Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,02	1,44	0,03	3,12	0,08	0,04	1,37	0,06	2,27	0,14	0,02	1,23	0,03	1,68	0,04
Silverline Endüstri ve Ticaret A.Ş.	0,00	2,04	-0,01	1,99	-0,01	0,01	1,78	0,02	2,38	0,05	0,06	2,02	0,12	2,21	0,27
Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	0,08	1,01	0,08	3,82	0,32	0,07	1,20	0,08	4,00	0,33	0,07	1,26	0,09	3,87	0,36
Türmosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.	0,07	1,27	0,10	1,35	0,13	0,08	1,14	0,09	1,44	0,13	-0,02	1	-0,02	1,37	-0,03
Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	0,01	1,50	0,02	4,29	0,09	0,02	1,42	0,03	4,08	0,12	0,01	1,44	0,01	3,49	0,03
Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.	0,08	1,54	0,13	3,10	0,39	0,11	1,50	0,16	3,29	0,53	0,08	1,51	0,12	3,68	0,42
Ulusoy Elektrik İmalat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.	0,09	0,96	0,09	1,41	0,13	0,16	1,20	0,19	1,41	0,27	0,2	1,53	0,31	1,4	0,43
Vestel Beyaz Eşya Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,06	1,47	0,10	2,41	0,23	0,11	1,33	0,14	2,49	0,35	0,08	1,27	0,1	2,99	0,29
Vestel Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,01	0,99	0,01	5,93	0,04	0,02	0,99	0,02	5,25	0,09	0	0,87	0	6,08	0,02

Tablo 9. Diğer İmalat Sanayi Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin 2015-2016-2017 Yılları Dupont Analizi

İşletme İsmi	2015					2016					2017				
	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)	Net Kar Marjı (ROS)	Aktif Devir Hızı	Aktif Karlılığı (ROA)	Özsermaye Çarpanı	Özsermaye Karlılığı (ROE)
Adel Kalemcilik Ticaret ve Sanayi A.Ş.	0,28	0,66	0,19	1,85	0,35	0,07	0,86	0,06	1,62	0,10	0,08	0,9	0,08	1,73	0,13
Say Reklamcılık Yapı Dekorasyon Proje Taahhüt Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0,07	0,77	0,06	3,05	0,18	-0,16	0,99	-0,15	4,02	-0,62	---	---	---	---	---
Serve Kırtasiye Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-1,52	0,03	-0,04	1,07	-0,04	0,00	2,19	0,00	1,95	0,00	-0,36	1,49	-0,54	3,49	-1,89